

پاسخنامه تشریحی مدیریت از دیدگاه اسلام دکتری ۹۸

۳۳- در مبانی برنامه‌ریزی مدیریت اسلامی «احکام حکومتی» به مثابه چه نوع برنامه‌ای همتاسازی می‌شود؟	
(۱) برنامه‌های اجرایی و سازمانی	(۲) برنامه‌های استراتژیک
(۳) برنامه‌های تاکتیکی	(۴) برنامه‌های عملیاتی
پاسخ: گزینه (۳) برنامه‌های تاکتیکی	
منبع: تست شماره ۸۹ فلش کارتهای DLM - اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۱۴۶	

احکام حکومتی در زمره برنامه‌های تاکتیکی (سطح میانی) به‌شمار می‌روند. «حکم حکومتی» عبارت است از دستورات و انشائاتی که حاکم مشروع جامعه اسلامی براساس مصلحت و در سایه قوانین شریعت به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم صادر می‌کند و شامل همه مقررات، قوانین، بخشنامه‌ها و حتی احکام قضایی می‌شود.

۳۴- براساس آیات و روایات مطرح شده در موضوع سازمان‌شناسی از منظر اسلام، «مدینه فاضله» و «امت وسطا»، به ترتیب، با کدام گزینه قرابت معنایی دارند؟	
(۱) سازمان کارآمد، سازمان آخرت‌گرا	(۲) سازمان آخرت‌گرا، حیات طیبه
(۳) حیات طیبه، سازمان کارآمد	(۴) سازمان توحیدی، سازمان آخرت‌گرا
پاسخ: گزینه (۱) سازمان کارآمد، سازمان آخرت‌گرا	
منبع: از ذکر دقیق منبع بدلیل ممانعت از کپی برداری برخی موسسات و اساتید کم دانش اما پرمدها خودداری می‌شود.	

- ✓ دنیاگرایی یا دنیاپرستی که منجر به شکل‌گیری مدینه غیرفاضله و سازمان ناکارآمد می‌شود، در نقطه مقابل آخرت‌گرایی قرار دارد که زمینه‌ساز مدینه فاضله و سازمان کارآمد است. در آیات و روایات و دیدگاه دانشمندان اسلامی، می‌توان «امت وسطا»، «سازمان کارآمد» و «مدینه فاضله» را با «سازمان آخرت‌گرا» نامید و «سازمان ناکارآمد» و «مدینه غیرفاضله» را با «سازمان دنیاگرا» معادل دانست.
- ✓ قرآن کریم نوع مطلوب و ایده‌آل سازمان را «امت وسطا» می‌نامد که از آن با عنوان امت مُسلمه، امت معتدل و امت عدل نیز یاد شده است. «سازمان آخرت‌گرا یا توحیدی» مترادف با عناوین فوق بوده و معرف سازمان مطلوب و ایده‌آل اسلامی است.

یادآوری: فارابی معتقد است: «پس هر مدینه‌ای که هدف از اجتماع در آن در حقیقت تعاون بر اموری باشد که موجب دستیابی افراد به سعادت شود، آن مدینه، «مدینه فاضله» است و اجتماعی که به سبب آن، همکاری برای وصول به سعادت انجام گیرد، آن اجتماع فاضل است و امتی که همه مدینه‌های آن برای رسیدن به سعادت حقیقی با یکدیگر یاری‌گری کنند، امت فاضله است.» معموره (جامعه جهانی فاضله) هنگامی محقق می‌شود که همه امت‌های آن برای رسیدن به سعادت حقیقی با یکدیگر همکاری نمایند.

۳۵- آیه ۱۳۹ سوره مبارکه آل عمران «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» و سستی مکنید و اندوهگین مباشید که شما برترید. اگر مومن باشید»، بیانگر کدام روش مدیریت استرس است؟

(۱) تقویت قلب سلیم	(۲) تمرکز ذهنی بر داشته‌ها
(۳) تاکید بر مرکز کنترل درونی	(۴) تاکید بر مرکز کنترل بیرونی
پاسخ: گزینه (۲) تمرکز ذهنی بر داشته‌ها	
منبع: اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۳۵۸	

برخی از مهم‌ترین روش‌ها برای مدیریت استرس عبارتند از: (هم جنبه پیش‌گیری و هم جنبه درمانی دارند)

- ۱- ذکر و یاد خدا
- ۲- تهذیب نفس
- ۳- پرهیز از غیبت و عیب‌جویی
- ۴- صبر و استقامت در مقابله با ناملایمی‌ها
- ۵- تمرکز ذهنی بر داشته‌ها
- ۶- تقویت عزت نفس توأم با دوری از غرور
- ۷- تاکید بر مرکز کنترل درونی
- ۸- تقویت قلب سلیم (پالایش قلب از انحرافات اخلاقی و اعتقادی)

<p>ذکر و یاد خدا</p> <p>یاد خدا عامل «بهداشت روانی» است و وقتی انسان به درجه «نفس مطمئنه» می‌رسد، از اضطراب و استرس در امان خواهد بود.</p>	<p>«الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ»</p> <p>«آنان که ایمان آوردند و دل‌هایشان به یاد خدا آرام یابد. آگاه باشید که دلها تنها به یاد خدا آرام گیرد.»</p> <p>«وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ»</p> <p>«و هر آینه ما می‌دانیم که سینه‌ات بدانچه می‌گویند تنگ می‌گردد.»</p> <p>[تسبیح، سجده و عبادت پروردگار از عوامل شرح صدر]</p> <p>«أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» * الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ»</p> <p>«آگاه باشید که دوستان خداوند نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین می‌شوند» * آنان که ایمان آوردند و پرهیزکاری کردند»</p> <p>«وَالسَّاعِتِينَ بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ»</p> <p>«و از صبر و نماز یاری طلبید، و البته استعانت و نماز دشوار است مگر بر فروتنان»</p> <p>«أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»</p> <p>«آگاه باشید که دوستان خدا را در دنیا و آخرت هیچ ترسی فرا نمی‌گیرد و اندوهگین نمی‌شوند»</p>
---	---

	<p>«... فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ* الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ»</p> <p>«... پس کدام یک از دو گروه (موحدان و مشرکان) سزاوارتر به به ایمنی است، اگر می‌دانید؟* کسانی که ایمان آوردند و ایمانشان را به ستمی نیامیختند، آنهایند که برایشان ایمنی است، و آنها هدایت یافتگانند»</p>
<p>تقویت قلب سلیم</p> <p>مقصود از قلب سلیم، سلامت روحی است.</p>	<p>إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ</p> <p>مگر آن که با دلی پاک و رسته (از شرک و کفر و گناه) به نزد خدا آید.</p>
<p>تمرکز ذهنی بر داشته‌ها</p>	<p>«وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَانْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ: و سستی نکنید و اندوهگین مباشید که شما برترید. اگر مومن باشید»</p>
<p>تاکید بر مرکز کنترل بیرونی</p>	<p>انسان‌ها نباید تحت تاثیر شخصیت احساسی دچار خودشیفتگی شوند و با غفلت از جنبه عقلایی، عملکرد نامطلوب خود را به عوامل محیطی و بیرونی نسبت دهند و موفقیت‌های حاصبه را صرفاً نتیجه عملکرد شخصی و ویژگی‌های درونی خود تلقی کنند؛ پدیده‌ای که قرآن از آن به عنوان «رفتار فرعونی» تعبیر می‌کند.</p> <p>در مقابل رفتار فرعونی، رفتار قرآنی این است که انسان‌ها هر نعمت نیکویی را از خدا بدانند و منشا مشکلات را در عملکرد خودشان جستجو کنند: «مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَ مَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَ أَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا»</p> <p>هر نیکی‌ای که به تو رسد از خداست و هر بدی‌ای که به تو رسد از خود توست. و تو را پیامبری برای مردم فرستادیم و خدا گواهی بسنده است.</p>
<p>تاکید بر مرکز کنترل درونی</p>	<p>فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلاَهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ نَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِي* وَ أَمَّا إِذَا مَا ابْتَلاَهُ فَقَدَّرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ*</p> <p>اما آدمی را چون پروردگارش بيازمايد و او را گرامی می‌دارد و نعمتش دهد، گوید: پروردگارم مرا گرامی داشت (چون شایسته بودم)* و اما چون او را بيازمايد و روزی‌اش را تنگ سازد، گوید: پروردگارم مرا خوار و زبون کرد*</p> <p>فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَهُ مَتَا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ بَلٍ هِيَ فِتْنَةٌ وَ لَكِنَّا أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ</p> <p>آری، هرگاه انسان را ضرر و زبانی رسد ما را فرا می‌خواند، سپس چون که نعمتی را از جانب خود به او عطا کردیم می‌گوید: جز این نیست که من آن را روی کاردانی خود داده شده‌ام (نه) بلکه امتحانی است و لکن بیشترشان نمی‌دانند.</p> <p>فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَ إِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَ مَنْ مَعَهُ إِلَّا إِنَّمَا يَطَّيَّرُكُمْ عِندَ اللَّهِ وَ لَكِنَّا أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ</p> <p>و چون نیکی‌ای -نعمتی- به ایشان می‌رسید، می‌گفتند: این از آن ماست - ما شایسته و سزاوار آنیم - و اگر بدی و گزندى به ایشان می‌رسید، به موسی و کسانی که با او بودند شگون بد می‌زدند. آگاه باشید که همانا سرنوشت نیک و بدشان نزد خداست ولی بیشترشان نمی‌دانند.</p>
<p>تهذیب نفس</p> <p>تزکیه کار خداست.</p> <p>ما باید مقدماتش را فراهم کنیم.</p>	<p>وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ مَا زَكَايَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَ لَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ</p>

<p>و اگر فضل خدا و رحمتش بر شما نبود هیچ یک از شما هرگز (از فساد عقاید و اخلاق و عمل) پاک نمی‌شد، و لکن خداست که هرکس را بخواهد (در مراحل کمالات) پاک می‌کند و خداوند شنوا و داناست.</p> <p>يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَ يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِم إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ</p> <p>خداوند به سبب آن (نور و کتاب) کسانی را که از رضای او پیروی کنند به راههای سلامت هدایت می‌کند و آنها را از تاریکی‌ها به سوی نور به توفیق خود بیرون می‌آورد و به سوی راهی راست هدایت می‌کند.</p> <p>مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ</p> <p>کسی را که خدا از او راضی باشد، راههای سلامتی را به او می‌نمایاند.</p> <p>يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ</p> <p>قرآن او را از ظلمت‌ها به نور مطلق می‌کشاند.</p> <p>وَ يَهْدِيهِم إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ</p> <p>و آنان را به صراط مستقیم هدایت کردیم</p> <p>قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا وَ قَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا</p> <p>به یقین رستگار شد کسی که نفس را رشد داد و پاکیزه داشت و بی‌تردید زیانکار شد کسی که آن را به پلیدی‌ها آلود و زیر پرده‌های جهل و کفر و فسق پنهان کرد.</p> <p>در ماجرای وزنه برداری برخی جوانان با سنگ بزرگ، رسول اکرم (ص) فرمودند: قوی‌ترین شما آن کسی است که در هنگام غضب و خوشحالی، نفس اماره زمام را از کف عقل او نگیرد.</p> <p>یادآوری: جلال‌الدین دوانی تهذیب نفس را دارای مراتبی می‌داند که عبارتند از : ملکه عفت، فضیلت شجاعت و فضیلت حکمت.</p>	<p>پرهیز از غیبت و عیب‌جویی</p> <p>دو واژه «هُمَزَه» و «لُمَزَه» معنای وسیعی دارند که هرگونه عیب‌جویی، غیبت، طعنه و استهزاء به وسیله زبان، علائم، اشارات، سخن‌چینی و بدگویی را شامل می‌شود. سرچشمه این عمل زشت، کبر و غرور ناشی از ثروت است. هُمَزَه به معنای فشار دادن است چون غیبت‌کننده، دیگران را تحت فشار قرار می‌دهد و لُمَزَه نیز به کسی گفته می‌شود که با طعنه زنی و غیبت در پی عیب‌جویی از دیگران است.</p>
<p>صبر و استقامت در مقابل ناملایمی‌ها</p> <p>«فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا * إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا *»</p> <p>«پس، همانا با دشواری، آسانی است. * هما با دشواری، آسانی است.»</p> <p>«وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاهِ الدُّنْيَا كَمَا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا»</p>	<p>صبر و استقامت در مقابل ناملایمی‌ها</p> <p>«فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا * إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا *»</p> <p>«پس، همانا با دشواری، آسانی است. * هما با دشواری، آسانی است.»</p> <p>«وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاهِ الدُّنْيَا كَمَا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا»</p>

	<p>و برای آنان زندگانی این جهان را مَثَل بزن که مانند آبی است که آن را از آسمان فرو فرستادیم. پس گیاه زمین با آن بیامیخت (و رویید) سپس خشک و شکسته شد که بادهای آن را پراکنده می‌گرداند. و خدای بر هر چیزی تواناست.</p> <p>«يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ»</p> <p>«ای پسرک من، نماز را برپا دار و به کار نیک و پسندیده فرمان ده و از کار زشت و ناپسند باز دار و بر آنچه به تو رسد شکیبایی کن، که این از کارهای استوار است»</p> <p>كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرَّةٌ لَّكُمْ وَ عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَ عَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ</p> <p>«بر شما کارزار نوشته شد و آن شما را دشوار و ناخوش است و شاید که چیزی را خوش ندارید و آن برای شما بهتر باشد و شاید که چیزی را دوست دارید و آن برای شما بدتر باشد، و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید»</p>
تقویت عزت نفس توام با دوری از غرور	<p>امام علی (ع) مدیران را از خودشیفتگی و خودپسندی برحذر می‌دارند. امام علی (ع) خطاب به مالک اشتر می‌فرمایند: «تا می‌توانی با پرهیزکاران و راستگویان بپیوند و آنان را چنان پرورش ده که تو را فراوان نستایند و تو را برای اعمال زشتی که انجام نداده‌ای تشویق نکنند، که ستایش بی‌اندازه، خودپسندی می‌آورد و انسان را به سرکشی وامی‌دارد.»</p> <p>امیر مومنان (ع) در جای دیگری خطاب به مالک اشتر می‌فرمایند: «مبادا دچار خودپسندی گردی و به خوبی‌های خود اطمینان کنی، و ستایش را دوست داشته باشی که اینها از بهترین فرصت‌های شیطان برای هجوم به توست، و کردار نیک نیکوکاران را نابود سازد»</p>

۳۶- مفهوم شناختن یا شناساندن چیزی، به طریق آثار، اشاره به کدام روش معرفت‌شناسی دارد؟				
(۱) حکمت	(۲) مجادله	(۳) استقراء	(۴) موعظه	
پاسخ: گزینه (۴) موعظه				
منبع: تست شماره ۶۸ فلش‌کارت‌های DLM – اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۸۷				

حکمت (فهم)	معرفت چیزی به حقیقت و نفس‌الامری آن (بالاترین درجه معرفت)	همانند کسی که در آتش می‌سوزد و حقیقت آن را عیناً درمی‌یابد.	شهود و عرفان به وسیله قلب	حق‌الیقین
موعظه (هدایت)	معرفت چیزی به طریق آثار آن	همانند کسی که آتش را از راه دور می‌بیند و حرارت آن را احساس می‌کند.	تزکیه نفس و تهذیب اخلاق	عین‌الیقین
مجادله (تعلیم)	معرفت چیزی به طریق خبر دادن آن	همانند کسی که آتش را تعریف می‌کند و می‌گوید جسمی است مشتعل و روشن که اشیاء دیگر را می‌سوزاند.	علم شریعت	علم‌الیقین
استقراء	کسب معرفت درمود علوم طبیعی و از روش تجربی	همانند کسی که مراحل روشن کردن آتش را گام به گام آموخته باشد.	طبیعت محض	-

۳۷- هدفدار بودن، هدایت‌گری، عبرت‌آموزی، بیان سنت‌های الهی و حقیقی بودن، مشخصه‌های کدام شیوه آموزشی و توسعه منابع انسانی قرآن کریم است؟			
(۱) تمثیل	(۲) موردکاوی	(۳) داستان‌گویی	(۴) استعاره
پاسخ: گزینه (۳) داستان‌گویی			
منبع: تست شماره ۱۳۹ فلش‌کارت‌های DLM - اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۲۸۰			

آموزش از طریق روش داستان‌گویی: قرآن کریم داستان پیامبران و تاریخ امت‌های گذشته را نقل کرده است، لیکن نه چون تاریخ‌نویسان و قصه‌پردازان و با هدف سرگرمی، بلکه با هدف هدایت‌گری، قسمت‌هایی از تاریخ آن بزرگان و امت‌های آنان را بازگو می‌کند و در قصه‌های خود هرگاه سخنی را از کسی نقل کند، اگر باطل باشد به گونه‌ای بطلان آن را بیان می‌کند و اگر حق باشد با جمله‌ای تصدیق‌آمیز یا با تقریر همان مطلب، آن را گواهی می‌کند. قصه‌های قرآن، حقیقی، هدفدار، آرامش‌بخش، پندآموز و یادآوری‌کننده است. شیوه قصه‌گویی هدفدار، برای تربیت و آموزش افراد موثر است. خداوند متعال در آیه ۳۱ سوره مائده می‌فرماید: «فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤَارِي سُوءَهُ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُؤَارِيَ سُوءَهُ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ»؛ «آنگاه خداوند کلاغی را فرستاد که زمین را می‌کاوید تا به وی بنمایاند که چگونه جسد برادرش را پنهان کند. [قابیل] گفت: ای وای بر من، آیا ناتوانم از اینکه مانند این کلاغ باشم تا پیکر برادرم را پنهان کنم؟ آنگاه از پشیمانان گشت». براساس آموزه‌های این آیه شریفه، انسانها با الهام از حیوانات و طبیعت می‌توانند دانش خود را تکمیل نمایند. خداوند زاعی را فرستاد تا جسد بی‌جان زاعی دیگر را در زمین پنهان سازد و بدین وسیله، دفن کردن مرده در زمین را به قابیل آموزش دهد.

۳۸- کدام مفهوم در سبک رهبری ناصحانه مطرح می‌شود؟	
(۱) مدیریت بی‌منت	(۲) رابطه اُبُوَّت و بُنُوَّت
(۳) ساختار ایدئولوژیک	(۴) مراقبه و محاسبه ملت
پاسخ: گزینه (۴) مراقبه و محاسبه ملت	
منبع: تست شماره ۲۱۹ فلش‌کارت‌های DLM - اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۴۸۵	

سبک رهبری ناصحانه: در اسلام رابطه میان افراد جامعه بر پایه «نصیحت و خیرخواهی» استوار است که علامه نائینی از آن با عنوان «مراقبه و محاسبه ملت» یاد می‌کند.

برای مطالعه بیشتر فلش‌کارت‌های مدیریت از دیدگاه اسلام DLM را مطالعه فرمایید. بهینه‌ترین و جامع‌ترین منبع حال حاضر بازار نشر ایران است و مطالعه آن را اکیداً به همه داوطلبان آزمون دکتری و کارشناسی ارشد مجموعه مدیریت (کلیه گرایشها) توصیه می‌کنیم.

۳۹- حضرت امام علی (ع) خطاب به مالک اشتر چه نوع مدیریتی را در مقوله و سبک مدیریت مراوده‌ای مهم تلقی می‌کند؟			
(۱) مدیریت اعتدالی	(۲) رهبری خدمتگزار	(۳) مدیریت بی‌منت	(۴) مدیریت صبورانه
پاسخ: گزینه (۳) مدیریت بی‌منت			
منبع: تست شماره ۲۲۵ فلش کارت‌های DLM - اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۵۰۵			

نکته مهم در رهبری مراوده‌ای مدیریت بی‌منت است. منت‌گذاران بر مردم و بزرگ شمردن آنچه انجام شده است، پاداش نیکوکاری را از بین می‌برد و نور حق را که مایه حرکت و روشنی‌بخش مسیر است خاموش می‌گرداند. رهبران الهی پاداش خود را از خدا می‌خواهند نه مردم. مدیران در تامین نیازهای مردم نباید به‌گونه‌ای رفتار کنند که با منت‌گذاری عزت نفس طرف مقابل خدشه‌دار شود و در مواقعی که قادر به تامین نیازها و خواسته‌های زیردستان نیستند باید با مهربانی و پوزش‌خواهی و رعایت احترام، جواب منفی دهند و عذر خویش را با فرد در میان گذارند.

۴۰- از دیدگاه امام صادق (ع)، کدام ویژگی فرمانروا، منجر به ایجاد وحدت میان خواص و عوام می‌گردد؟			
(۱) احسان و انصاف	(۲) انتخاب نیک‌مردان برای امور مردم	(۳) تامین مرزها و رسیدگی به شکایات	(۴) مهربانی و بخشندگی
پاسخ: گزینه (۱) احسان و انصاف			
منبع: تست شماره ۵۱ فلش کارت‌های DLM - از ذکر دقیق منبع بدلیل ممانعت از کپی برداری برخی موسسات و اساتید کم دانش اما پرمدعا خودداری می‌شود.			

امام صادق (ع) می‌فرمایند: «بر فرمانروا لازم است برای خواص و عوام سه چیز را رعایت نماید: پاداش ارزنده به نیکوکار دهد تا در آن کار نیک بیشتر ترغیب شود، از گناهان بدکار چشم‌پوشی کند تا توبه پیشه سازد و دست از گمراهی بردارد، و با احسان و انصاف خود بین آنان وحدت ایجاد نماید.»

۴۱- این فرمایش امام علی (ع) که «پس آرزوهای سپاهیان را برآور و همواره از آنان تمجید نموده و کارهای مهمی را که انجام داده‌اند، برشمار»، بیانگر کدام سطح نیازها در سازمان آخرت‌گرا است؟			
(۱) عقلانی	(۲) مدنی	(۳) الهی	(۴) طبیعی
پاسخ: گزینه (۲) مدنی			
منبع: اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۳۱۷			

نیاز به محبت، شناسایی و قدرشناسی از جمله مصداق‌های نیازهای مدنی هستند که برای ایجاد انگیزه در کارکنان مورد توجه است.

امام علی (ع) می‌فرمایند: «پس آرزوهای سپاهیان را برآور، و همواره از آنان تمجید نموده، و کارهای مهمی را که انجام داده‌اند، برشمار؛ زیرا یادآوری کارهای ارزشمند آنان، شجاعان را برمی‌انگیزاند و ترسوها را به تلاش وامی‌دارد، ان شاء الله.»

نیاز قدرشناسی و شناسایی قدرت ریسک‌پذیری را در افراد سازمان افزایش می‌دهد.

۴۲- فرمایش حضرت امیرالمومنین (ع) درباره علل سقوط دولتها یعنی مقدم داشتن فرومایگان و موخر داشتن فرزندان به چه باز می‌گردد؟

(۱) فقدان نظام شایسته‌سالاری	(۲) شخصیت نامطلوب مدیر
(۳) توجه به امور جزئی	(۴) مدیریت غیرارزشی
پاسخ: گزینه (۱) فقدان نظام شایسته‌سالاری	
منبع: تست شماره ۲۸۹ فلش‌کارت‌های DLM - از ذکر دقیق منبع بدلیل ممانعت از کپی برداری برخی موسسات و اساتید کم دانش اما پرمدعا خودداری می‌شود.	

امام علی (ع) برای سقوط دولتها چهار عامل را موثر می‌داند:

۱. ضایع کردن اصول و بی‌توجهی به ارزش‌ها و امور اساسی
۲. چسبیدن به فروع و امور جزئی (که ممکن است به دلیل غرور مدیر باشد)
۳. مقدم داشتن فرومایه‌گان
۴. مؤخر داشتن فرزندان

برای مطالعه بیشتر، فلش‌کارت‌های مدیریت از دیدگاه اسلام DLM را مطالعه فرمایید.

۴۳- بالاترین روشی که در مدیریت اسلامی می‌تواند تبیین مسائل جهان‌بینی را بر عهده گیرد، کدام است؟			
(۱) روش نقلی	(۲) شهود عارفانه	(۳) روش عقلی	(۴) شواهد روایی
پاسخ: گزینه (۲) شهود عارفانه			
منبع: تست شماره ۱۴۵ فلش‌کارت‌های DLM - اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۳۰۲			

علاوه بر قوه خیال و عقل، قوه سومی وجود دارد که آن را **قوه شهودی** می‌نامیم. به نظر آیت الله جوادی آملی پس از وحی، بالاترین روشی که می‌تواند به تبیین مسائل مربوط به جهان‌بینی بپردازد، روش شهود عارفانه است. ادراک شهودی از آن جهت که فرد واقعیت اشیا را درمی‌یابد بالاترین مرتبه ادراک است و «قلب» یکی از ابزارهای مهم آن شمرده می‌شود که در اثر تزکیه و تطهیر می‌تواند به حقایقی فوق عقل دست‌یابد و مایه الهام و سروش‌های غیبی باشد.

برای مطالعه بیشتر، فلش‌کارت‌های مدیریت از دیدگاه اسلام DLM را مطالعه فرمایید.

۴۴- کدام اصل، برای تدوین برنامه‌ها و اجرای آنها در سطوح فردی و سازمانی نشانگر «روحیه تقدیرگرایی» است؟			
(۱) همسویی	(۲) انعطاف	(۳) پیش‌بینی	(۴) مشیت
پاسخ: گزینه (۴) مشیت			
منبع: تست شماره ۸۴ فلش کارتهای DLM – اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، دکتر مقیمی، ص ۱۲۹			

هرکس که مقام خدا را می‌شناسد و تسلیم اوست باید خود را در انجام کارها مستقل و بی‌نیاز از مشیت خدا نداند. «قدرت به تمامی از آن خداست». البته تقدیرگرایی با جبرگرایی کاملاً متفاوت است. معنای قضا و قدر این نیست که انسان‌ها به‌طور درستی در برابر یک سرنوشت محتوم قرار گرفته‌اند، بلکه به معنای این است که برای هر پدیده و خلقتی، نظامی دقیق و قطعی قرار داده شده که در نتیجه آن، هیچ پدیده‌ای بدون علت و سبب تحقق پیدا نمی‌کند. انسان آگاه و دارای اختیار آفریده شده تا بتواند برای بدست آوردن نتایج مطلوب، علت‌ها و سبب‌ها را شناسایی کند و به همت و اراده خویش گام بردارد.

ابوریحان بیرونی مهم‌ترین دشمن انسان را جهل و نادانی می‌داند و تلاش می‌کند با ارائه تصویری واقع‌بینانه از آزادی انسان، نه گرفتار انحراف جبرگرایان افراطی شود و نه دچار انحراف اختیارگرایان مطلق که فاعلیت خداوند را انکار می‌کنند. ابوریحان بیرونی فاعلیت انسان را در طول خواست خدا می‌بیند.

«إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»

«خداوند هرگز سرنوشت ملتی را تغییر نمی‌دهد، مگر آنکه خود آن ملت در سرنوشت خویش تغییراتی به‌وجود آورد.»

(سوره رعد آیه ۱۱)

«وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا»

«إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا»

«و هیچ چیز و هیچ کاری را مگوی که من فردا کنده‌ام آن را» ؛ «مگر آنکه [گویی اگر] خدای خواهد و چون فراموش کنی [که

بگویی: اگر خدای خواهد] پروردگارت را یاد کن – یعنی وقتی به یاد آوردی، کلمه استثنا را بر زبان آر – و بگو: امید است که

پروردگارم مرا به راه صوابی که نزدیکتر از این باشد راه نماید.»

(سوره کهف آیه ۲۳ و ۲۴)

با مطالعه فلش کارتهای DLM با صرف زمانی بسیار اندک (کلا ۵۵۲ فلش کارت)

درصد بالای ۷۰٪ – ۸۰٪ کسب خواهید کرد.

www.DLMgroup.ir

۰۲۱۶۶۹۰۳۵۴۷